

HERÄÄMINEN

Makaan selälläni, silmät kiinni. Minäni on ikäänkuin hajalla. Yksi niistä yrittää pettää toista, tietoista minääni. Niin kauan kuin silmät ovat kiinni, voi kutsutella nukkuvansa, näkevänsä unta. Mutta kolmas minä tarkkailee edellisiä.

Jokin minussa tajuaa, että tilanne on omituinen: mies itseensä tuijottamassa. Näin kerran maalauksen, jossa mies, se maalari, joi itsensä pöydän alle. Päive, muistelen. Odotti kehystämistään Kirjolan muinaisessa perähuoneessa, paperivarastossa. Maalari selvisi hengissä, kumma kyllä. Matkusti ulkomaille, pois pahasta Oulusta.

Silmät kiinni vaikka väkisten. Arkiaamu. Moottorit jyrähtelivät. Katukulussa, kanjonissa, äänet moninkertaistuvat. Joku nuorukainen ajoi ohi vähintään viidensadan deekooweellä tai muulla sellaisella. Ainoa mpm-merkki, jonka muistan. Minkä nuorena oppii... Isälläni oli neljäkymmentä vuotta sitten sellainen, mutta vain pieni, polkupyörään kiinnitetty. Tiedän, että äskeisellä pojalla oli vain mopo, mutta siitä oli poistettu kaikki, mikä saattaisi aiheuttaa mopolle itselleen turhautumia. Ja niin se äänsi kuin paraskin. Poika olisi onnellinen, jos tietäisi, että joku vanha kaveri jossain kadun yläpuolella herää ja kuvittelee, että se oli moottoripyörä. Äh, enpä herännyt.

Kun on vähän aikaa hiljaista, erottaa talonmiehet töissä. Lumilapiot pukkaavat puhtaaksi katukäytäviä. Meidän on töissä, naapuri samoin. Toinen pukkaa kun toinen kääntää. Taas tuli auto, toinen. Arkiaamu, edessä arkiviikko. Sunnuntaiaamuisin

saa kuunnella rauhassa, jos ei vain nuku.

Nukunko minä? On satanut lunta. Tuijotan maisemaa. Tuttu näky sillä tavalla, että samanaikaisesti sitä tuijottaessani tiedän, että se on ja ei ole vanha kruununmakasiini. Makasiini on, taustalla ja kuitenkin hallitsevana, klassilliset piirteet. Engelliä. Niillä ihmisillä oli tyylijauha.

Tai kuvernöörilläkö sitä oli. Oli sitä tajua Haanpäänkin kuvernöörillä, Jauhoissa. Tämä maisema on tuttu. Joskus se vähän puistattaa, sillä ei se kuitenkaan ole Myllytullista, vaikka Aatto niin sanookin, ja vaikka minä kyllä sen makasiinin tunnen. On kuin katselisin ei-kenenkään-maata, omituisia, kummilutsumaisia puunkäkkyröitä, ikäänkuin katkenneita, pirstottuja. Omituisen alakuloinen talvimaaisema. Miksikähän se sen tuolla tavalla maalasi. Koossa se kyllä pysyy. Aatto ei olekaan realisti, sellainen, että tuosta vain maalaa ja heti tuntee, mitä se on ja myy. Tuskin minä tätä olisin ostanut, mutta kun antoi, vaimolle toi. Ei kai minulla noita tauluja muuten olisikaan.

No, nythän minä olen ollut jo tovin hereillä, sillä vaikka tuo "Kollaa kestää" ei olekaan realistinen, koska ei ole "kollaa" vaan Myllytullin kulttuurimaisemaa, niin siinä seinällä, yläpuolellani, se on realismia, todellisuutta.

Verhojen raoista kuultaa kevätamun taivas, jota siis en näe, mutta jonka tänä aamuna hyvin tajuan. Kevättalven aamutaivas on siitä omituinen, että vaikka se on pilvessä se kuitenkin kieltäytyy olemasta harmaa sanan

-panu -2-

että vaikka se on pilvessä se kuitenkin kieltäytyy olemasta harmaa sanan tavallisessa mielessä. Aamutaivasssa on lupaus. Nyt se on luminieloiden peitossa ja siellä jossain ovat sitten ne pilvet, mutta niiden takana on vanha taivas. Runoilija sanoo, että se on sininen. Runoilija on varmasti oikeassa, sillä tajuan minäkin, että keväällä se sininen kuulua läpi. Kevättalven aamun harmaus on siitä harmaata, että ihminen voi kuvitella uskovansa, että se on nopeasti vii tyvä alakulaisuutta. Mutta menepä selittämään tuota merkillistä kuultoa, joka saa sinut tuntemaan olevasi kotona tässä merenrannan maisemassa. Merenrannan ... Ballot, yöpyvät liekkaan, valkkoiset. En vain valkoja, valkoisia ja sinisiä, merensinisiä tietysti. Ooton merilakeus. Tämä on Anan pieni akvarelli, vanha tuttu jo sekin, monet mielteet herättänyt. Potentuksessaan yhtä koruton kuin Aatonkin maisema. Ne ovat sellaisia runoilijoita.

Maaruko nyt on! Jokohan nyt on huhtikuu ja hevonen ja karrut. Ei kukaan mitään, talonmiehet ovat menneet juomaan kolmannen kupin ja kaupamatkustaja on aikansa poristeletyään sammuttanut. Kone lämpesi, ja hänenkin sopi mennä juomaan se kolmas kuppi. Eilenkö minä sen tajusin, sen, että kevättalven iltaakin on toisenlainen kuin joku toinen ilta. Anteeksi vain, mutta ei kai sitä kukaan koskaan aikaisemmin ole huomannut! Kävelin kiireisästi alas Pakkahuoneenkadua, rintamasuunta siis merelle päin. Silläkin hetkellä sateli hieman lunta, suuria hiutaleita. Sunnuntaipäivä oli laskenut jonnekin, pilvien takana tietysti, sielläkin tuo oli pysytellyt, mitä nyt oli mallin vuoksi käynyt ~~ikä~~ jälkeenpuolenpäivän kurjistamassa. Mutta uskokaa tai ei, niin siellä lännen suunnalla jossain Kyrönkarin ja Kraaseleitten suunnassa "se" odotti, sieltä se ikäänkuin vilkutti luminielutalpeitten ja lumipilvien takaa. Vain enpä sano mikä ...

Sillä hetkellä, vaikka edessä oli sille in päivää vielä monta hauskaa asiaa, tunsin kuin jokin taakka olisi ollut luisumassa harteiltani. Sekunnin murto-osan tuntui kevyemmältä kuin murto-osa sekuntia sitä ennen. Heräisinköhän minä silloin!

Nyt ~~xxx~~ ainakin heräsin! Sillä pojalla ainakin oli viisisataa allaan tai sitten joku niistä pyhäisistä jääkiittäjistä oli ekeynyt tänne. Siskin ääni hiikkasi, että hei, runoilijat, ylös ja runnoilemaan...!

↓ IATKUU